

Sivistyslautakunta

Aika 26.5.2026 klo 17:00 -

Paikka Kunnanvirasto edustustila 4. krs tai teams

Käsiteltävät asiat

Asia	Otsikko	Sivu
30	Ajankohtaiset asiat	4
31	Ilmoitusasiat	5
32	Lukuvuosimaksut toiselle asteelle opiskelemaan tuleville kolmansien maiden kansalaisille 1.8.2026 alkaen	6
33	Vihdin esiopetussuunnitelma 1.8.2026	9
34	Vihdin perusopetuksen opetussuunnitelman päivittäminen 1.8.2026 alkaen	11
35	Vihdin perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelman päivityksen sekä lisäopetusta koskevan opetussuunnitelmamuutoksen hyväksyminen	13
36	Vihdin lukiokoulutuksen opetussuunnitelman luvun (2.2 Arvoperusta) paikallisen tarkennuksen päivittäminen uuden kuntastrategian mukaiseksi 1.8.2026 alkaen	16
37	Sivistyslautakunnan lausunto Etelä-Nummelan koulu- ja päiväkotikeskuksen elinkaarihankkeen laajennusoptiosta	18
38	Sivistyspalveluiden kehittäminen huomioiden toimintaympäristön muutokset	19

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä
Läsnä	Seppälä Heidi	puheenjohtaja
	Rauanmaa Katriina	varapuheenjohtaja
	Haukkamäki Vilja	jäsen
	Hurme-Rintala Teea	jäsen
	Kairajärvi Joonas	jäsen
	Lehikoinen Anita	jäsen
	Lindfors Petteri	jäsen
	Mali Satu	jäsen
	Olin Henrik	jäsen
	Salin Tomi	jäsen
	Siltala Kai	jäsen
	Tiirikainen Susanna	jäsen
	Waara Matti	jäsen
	Dimitriou Andreas	nuorisovaltuuston edustaja
	Taivassalo Jasper	nuorisovaltuuston edustaja
	Hiila Eeva	kunnanhallituksen edustaja
	Roms Jussi	kunnanhallituksen edustaja
	Mari Haapanen	sivistys- ja hyvinvointijohtaja
	Kirsi Hyvämäki	opetuspäällikkö
	Taina Vainio	varhaiskasvatuspäällikkö
Katriina Toikka	pöytäkirjanpitäjä	
Nevalainen Päivi	asiantuntijajäsen	

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todetaan.

Pöytäkirjan tarkastajat	Joonas Kairajärvi	Anita Lehikoinen
Tarkastus suoritetaan	29.5.2026	
Puheenjohtaja	Heidi Seppälä	
Pöytäkirjanpitäjä	Katriina Toikka	

Sivistyslautakunta

26.5.2026

30

Ajankohtaiset asiat

Sivistyslautakunta 26.5.2026

Digitaalisen osaamisen opetussuunnitelma.
Talousarvio 2027 lähetekeskustelu.

Sivistys- ja hyvinvointijohtaja, varhaiskasvatuspäällikkö ja opetuspäällikkö
esittävät kokouksessa katsauksen ajankohtaisista asioista.

Ehdotus

Sivistyslautakunta merkitsee ajankohtaiset asiat tiedoksi.

Päätös

Sivistyslautakunta

26.5.2026

31**Ilmoitusasiat**

Sivistyslautakunta 26.5.2026

- 1) Sivistyslautakunnan otto-oikeudelliset viranhaltijapäätökset:
https://vihti.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=official_frames
- 2) Lupa- ja valvontavirasto on myöntänyt Vihdin kunnan opetuspalveluille 120 000 euroa valtionavustusta harrastamisen Suomen mallin toteuttamiseen. Toiminta on Vihdissä nimellä Hobby Hour-harrastustunnit.

Esittelijä

Sivistys- ja hyvinvointijohtaja Mari Haapanen

Ehdotus

Sivistyslautakunta merkitsee ilmoitusasiat tiedoksi ja päättää, ettei ota käsiteltäväkseen niistä ilmeneviä otto-oikeuden alaisia asioita kuntalain 92 §:n nojalla

Päätös

Sivistyslautakunta

26.5.2026

32**Lukuvuosimaksut toiselle asteelle opiskelemaan tuleville kolmansien maiden kansalaisille 1.8.2026 alkaen**

Sivistyslautakunta 26.5.2026

244/02.05.00/2026

Oppivelvollisuus koskee kaikkia Suomessa vakinaisesti asuvia alle 18 vuotiaita. Lapsi katsotaan oppivelvollisuuslakia sovellettaessa Suomessa vakinaisesti asuvaksi, jos hänellä on kotikuntalaisia (201/1994) tarkoitettu kotikunta Suomessa. Henkilön kansalaisuudella ei ole oppivelvollisuuden piiriin kuulumisen määrittelyssä merkitystä. Oppivelvollisuus päättyy, kun oppivelvollinen täyttää 18 vuotta tai hän on tätä ennen hyväksytysti suorittanut toisen asteen koulutuksen.

Maksuttomuus koskee vain niitä opiskelijoita, jotka kuuluvat laajennetun oppivelvollisuuden piiriin. Oikeus maksuttomaan toisen asteen koulutukseen kestää sen kalenterivuoden loppuun, jolloin opiskelija täyttää 20 vuotta. Eduskunta on hyväksynyt keväällä 2026 lukiolain (714/2018) muutoksen. Muutoksen perusteella lukiolakiin lisätään 34 a §, jonka mukaan toisen asteen koulutukseen otetaan käyttöön lukuvuosimaksut kolmansien maiden kansalaisille (EU:n, ETA alueen ja Sveitsin ulkopuolelta hakeutuville kansalaisille). Muutos koskee sekä ammatillista että lukiokoulutusta. Muutos tulee voimaan 1.8.2026 ja koskee niitä opiskelijoita, jotka aloittavat opintonsa toisella asteella 1.8.2026 tai sen jälkeen. Lukuvuosimaksut koskevat myös niitä opiskelijoita, jotka vaihtavat toiselle koulutuksen järjestäjälle tai toiseen tutkintoon 1.8.2026 tai sen jälkeen.

Lukuvuosimaksun periminen ei ole koulutuksen järjestäjälle vapaaehtoista vaan säädetty lainsäädännössä. Koulutuksen järjestäjän on perittävä kolmannen maan kansalaiselta lukuvuosimaksu tässä laissa tarkoitettuun koulutukseen hyväksytyltä opiskelijalta, joka hakee oleskelulupaa opiskelun perusteella tai oleskelee maassa opiskelun perusteella myönnettyllä oleskeluluvalla. Koulutuksen järjestäjä on velvollinen ilmoittamaan lukuvuosimaksujen määrät, laatimaan hinnoittelun periaatteet lukuvuosimaksuille ja tiedottamaan niistä opiskelijoita. Koulutuksen järjestäjä on velvollinen laatimaan toimintaperiaatteet, joita se soveltaa maksettujen lukuvuosimaksujen palauttamiseen, lukuvuosimaksujen hyvityksiin sekä lukuvuosimaksujen palauttamiseen esimerkiksi opintojen keskeytyessä tai opiskelijan erotessa.

Lukuvuosimaksuvelvollisia ovat uuden lain perusteella ne kolmansien maiden kansalaiset, jotka hakevat Suomesta oleskelulupaa opiskelun perusteella tai jotka oleskelevat Suomessa opiskelijan oleskeluluvalla. Kolmannen maan kansalaisilla tarkoitetaan muun maan kuin Euroopan

unionin jäsenvaltion, Islannin, Liechtensteinin ja Norjan (ETA-alue) tai Sveitsin kansalaisia. Tähän rajaukseen on muutamia poikkeuksia, kuten mm. kansainvälistä suojelua saavat (turvapaikka ja toissijainen suojelu), tilapäisen suojelun perusteella annetun oleskeluluvan omaavat opiskelijat (ukrainalaiset) ja ne vaihto-opiskelijat, joilla on korkeintaan vuoden pituinen oleskelulupa eivät ole lukuvuosimaksuvelvollisia. Suomessa oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten kohdalla ratkaisevaa on henkilön oleskeluluvan peruste, joka tulee varmistaa Maahanmuuttovirastosta lukuvuosimaksuvelvollisuuden selvittämiseksi.

Lukuvuosimaksua ei peritä, jos opiskelijan oleskelu Suomessa perustuu perhesiteeseen eikä opiskeluun. Lukuvuosimaksuvelvoitetta ei ole niillä kolmannen maan kansalaisilla, jotka ovat Suomessa oppivelvollisia. Jos hakija saa kotikunnan vasta sen jälkeen, kun henkilö on täyttänyt 18 vuotta, on hän lukuvuosimaksuvelvollinen. Jos henkilön oleskeluluvan peruste vaihtuu opiskelusta esimerkiksi työntekoon, vapautuu hän perusteen muuttumisen jälkeen myös lukuvuosimaksuista.

Lukiokoulutuksen järjestäjä päättää lukuvuosimaksun suuruudesta. Lukiokoulutuksessa lukuvuosimaksun suuruus on koulutuksen järjestäjän oma yksikköhinta. Keskimääräinen valtakunnallinen yksikköhinta vuonna 2026 on 8953,47 €, joka perustuu viimeisimpään Opetushallituksen opetus- ja kulttuuritoimen rahoitusjärjestelmän kustannusraporttiin. Lukuvuosimaksuvelvollisista opiskelijoista ei saa valtionosuusrahoitusta, eikä heitä ilmoiteta rahoituksen perusteeksi.

Lukuvuosimaksu määräytyy opiskelijan opintojen alkaessa Vihdin lukiokoulutuksen vahvistetun yksikköhinnan mukaan ja on sama suuruinen koko opintojen ajan. Vihdin lukiokoulutuksen lukuvuosimaksu kolmannen maan kansalaisille on lukuvuonna 2026–2027 aloittavien osalta 8700 € (ALV0 %) / vuosi ja se säilyy samansuuruinen opiskelijan koko opintojen ajan. Lukiolain 4 §:n mukaan koulutusta ei saa järjestää taloudellisen voiton tavoittelemiseksi.

Hinta perustuu Vihdin yksikköhinnan toteumaan vuonna 2025 (8747 euroa/opiskelija/v). Loppusumma pyöristetään alaspäin lähimpään satalukuun. Lukuvuosimaksu kattaa todelliset, opiskelijaan kohdistuvat suorat kustannukset. Lukuvuosimaksuvelvolliselle tulee lukuvuosimaksun lisäksi maksettavaksi yo-tutkintoon kuuluvat kokeet.

Toimivalta

Hallintosäntö 22§ kohta 8.

Valmistelija

Kirsi Hyvämäki etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 044 467 5239
Hanna Arvilommi etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 044 042 1563

Esittelijä

Sivistys- ja hyvinvointijohtaja Mari Haapanen

Sivistyslautakunta

26.5.2026

Ehdotus

Sivistyslautakunta päättää

- 1) asettaa 1.8.2026 jälkeen opintonsa aloittaville Vihdin lukion tutkintokoulutukseen hakeutuville kolmansien maiden kansalaisille lukuvuosimaksuksi 8700 €
- 2) että jatkossa lukiokoulutuksen lukuvuosimaksu on opintojen aloitusvuoden järjestäjäkohtainen yksikköhinta
- 3) että opetuspalveluissa laaditaan toimintaperiaatteet, joita sovelletaan lukuvuosimaksujen perimisessä sekä maksettujen lukuvuosimaksujen palauttamiseen tai lukuvuosimaksujen hyvityksiin liittyen. Lukuvuosimaksujen perintä sekä mahdolliset maksujen palautukset ja hyvitykset toteutetaan siten, että opiskelijoita kohdellaan tasapuolisesti.

Päätös

Tiedoksi

Vihdin lukio
Talousoalvelut

Sivistyslautakunta

26.5.2026

33**Vihdin esiopetussuunnitelma 1.8.2026**

Sivistyslautakunta 26.5.2026

295/12.07.00/2025

Vihdin esiopetussuunnitelma on ollut sivistyslautakunnalla edellisen kerran hyväksyttävänä 2.9.2025. Silloin päivitys kohdistui toimintakulttuurin kehittämiseen, yhteisopettajuuteen sekä ensisijaisesti 1.8.2025 voimaan tulleen perusopetuslain myötä uudistuneeseen oppimisen ja esiopetukseen osallistumisen tukeen sekä siihen liittyviin uusiin rakenteisiin.

Eduskunta hyväksyi 29.4.2025 lakimuutoksen, joka koskee liikunnallisen elämäntavan lisäämistä osaksi esi- ja perusopetuksen tavoitteita 1.8.2026 alkaen. Nämä muutokset on päivitetty esiopetussuunnitelman perusteisiin sekä paikalliseen suunnitelmaan. Lisäksi nyt hyväksyttävänä olevan paikallisen esiopetussuunnitelman päivitys kohdistuu 1.8.2026 voimaan tulevaan lakimuutokseen pidennetyn oppivelvollisuuden muuttumisesta varhennetuksi oppivelvollisuudeksi. Näiden lisäksi on tehty paikallisia tarkennuksia muutamiin paikallisen esiopetussuunnitelman kohtiin.

Toimivalta

Hallintosääntö 24§

Valmistelija

Taina Vainio etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 044 4675275
Anna Nikkanen etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 044 7674991
Päiväkodin johtajat Riikka Paakeli-Tamminen ja Satu Suomi
etunimi.sukunimi(at)vihti.fi

Esittelijä

Sivistys- ja hyvinvointijohtaja Mari Haapanen

Ehdotus

Sivistyslautakunta päättää hyväksyä liitteenä olevan Vihdin kunnan esiopetuksen opetussuunnitelman

Päätös

Tiedoksi

Varhaiskasvatuksen hallinto
Päiväkodin johtajat

Liitteet

Liite 1 Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014, 1.8.2026

Sivistyslautakunta

26.5.2026

Oheismateriaali

Muutosmaarays_Esiopetuksen_opetussuunnitelman_perusteiden_2014_muuttaminen

Muutosmaarays Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 muuttaminen 17.12.2025

Esiopetuksen_opetussuunnitelman_perusteiden_2014_muutos__muutosmerkinnt

Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 muutos 17.12.2025

Sivistyslautakunta

26.5.2026

34**Vihdin perusopetuksen opetussuunnitelman päivittäminen 1.8.2026 alkaen**

Sivistyslautakunta 26.5.2026

30/12.00.02/2025

Opetushallitus on antanut perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin useita muutosmääräyksiä, jotka kohdistuvat erityisesti lukuihin 3, 4, 5 ja 10 sekä äidinkieli ja kirjallisuus -oppiaineeseen. Muutosmääräykset sisältävät lisäksi tekniluonteisia tarkistuksia muihin lukuihin. Erityistä tutkintoa koskeva luku siirretään luvusta viisi lukuun 6.13.

Muutokset perustuvat Opetushallituksen määräyksiin OPH-7885-2025 (17.12.2025), OPH-5207-2025, OPH-93-2026 (13.1.2026) sekä OPH-467-2026 (26.3.2026).

Paikallisista opetussuunnitelmista päätetään perusopetuslain (628/1998) 15 §:n mukaisesti. Vihdin kunnan hallintosäännön (29.9.2025, 24 § 1 mom.) mukaan sivistyslautakunta hyväksyy kuntatasoiset opetussuunnitelmat.

Muutosmääräysten mukaisesti tarkistettu paikallinen opetussuunnitelma tulee ottaa käyttöön viimeistään 1.8.2026.

Vihdin perusopetuksen opetussuunnitelman päivitystyö on valmisteltu kunnan opetussuunnitelmatyöryhmässä, jossa on edustus jokaiselta koululta. Työryhmän kautta opetushenkilöstö on voinut osallistua valmisteluun ja esittää kommentteja. Päivitystyö on toteutettu yhteistyössä rehtoreiden, opetushenkilöstön ja opetuspalveluiden asiantuntijoiden kanssa.

Liikunnallisen elämäntavan edistämiseen liittyvät opetussuunnitelman uudet sisällöt on valmisteltu yhteistyössä liikuntapalvelujen sekä koulujen harrastustoimintaa koordinoivan tahon kanssa.

Valmistavan opetuksen opetussuunnitelma ja siihen liittyvä perusopetussuunnitelman luku valmistavan opetuksen lisäopetuksesta käsitellään omana pykälänään.

Paikallisen opetussuunnitelman lukua 2 on päivitetty noudattamaan kunnan uutta strategiaa vuosille 2026-2033.

Osa oppimisen tukeen tehdyistä uudistuksista tulee voimaan 1.8.2026. Muutos koskee pidennetyn oppivelvollisuuden muutosta varhennetuksi

Sivistyslautakunta

26.5.2026

oppivelvollisuudeksi ja järjestäminen muuttuu perusopetuslain 20i §: n mukaiseksi.

Toimivalta

Vihdin kunnan hallintosäntö 24§ kohta 1.

Valmistelija

Kirsi Hyvämäki etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 044 467 5239
Hanna Arvilommi etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 044 042 1563
Päivi Nevalainen etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 044 767 4456

Esittelijä

Sivistys- ja hyvinvointijohtaja Mari Haapanen

Ehdotus

Sivistyslautakunta päättää hyväksyä

- 1) Liitteenä olevat päivitykset Vihdin perusopetuksen opetussuunnitelman lukuihin 1-13 1.8.2026 alkaen.
- 2) Liitteenä olevan Vihdin digitaalisen osaamisen opetussuunnitelman 1.8.2026 alkaen.

Päätös

Tiedoksi
Liitteet

Koulut

- Liite 2 PO OPS Digitaalisen osaamisen OPS Vihdin kunta 2026 1.-4.lk (1)
- Liite 3 PO OPS Digitaalisen osaamisen OPS Vihdin kunta 2026 5.-9.lk
- Liite 4 PO OPS S2 erityinen tehtävä
- Liite 5 PO OPS Luku 2
- Liite 6 PO OPS Luku 3
- Liite 7 PO OPS Luku 4
- Liite 8 PO OPS Luku 5
- Liite 9 PO OPS Luku 5 LIITE
- Liite 10 PO OPS Luku 7
- Liite 11 PO OPS Luku 9
- Liite 12 PO OPS Luku 10
- Liite 13 PO OPS LUKU 11
- Liite 14 PO OPS LUKU 12
- Liite 15 PO OPS LUKU 13

35**Vihdin perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelman päivityksen sekä lisäopetusta koskevan opetussuunnitelmamuutoksen hyväksyminen**

Sivistyslautakunta 26.5.2026

30/12.00.02/2025

Perusopetuslaissa (628/1998) säädetään maahanmuuttajille järjestettävästä perusopetukseen valmistavasta opetuksesta sekä perusopetuksessa toteutettavasta valmistavan opetuksen lisäopetuksesta. Opetushallitus on päivittänyt perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelman perusteet (2015) sekä perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet (2014) lisäopetusta koskevilta osin. Muutosmääräys on annettu 13.1.2026 (OPH-92-2026). Määräyksen mukaan tarkistettu paikallinen opetussuunnitelma tulee ottaa käyttöön viimeistään 1.8.2026.

Paikallisista opetussuunnitelmista päätetään perusopetuslain (628/1998) 15 §:n mukaisesti.

Vihdin kunnan hallintosäännön (29.9.2025, 24§ kohta 1.) mukaan sivistyslautakunta hyväksyy kuntatasoiset opetussuunnitelmat. Vihdin perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelma on hyväksytty viimeksi sivistyslautakunnan 2.9.2025 kokouksessa (§31, liite 11).

Suunnitelmassa on ollut jo osin huomioituna nämä muutokset, kuten oppimisen tuen uudistus, joka perustuu Lakiin perusopetuslain muuttamisesta (1090/2024). Laki tuli pääosin voimaan 1.8.2025, mutta osa muutoksista vasta 1.8.2026.

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden päivityksessä lukuun 5 on lisätty kohta 5.4.4 *Perusopetuksessa järjestettävä valmistavan opetuksen lisäopetus*. Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet edellyttävät, että kunta päättää perusopetuksessa järjestettävästä valmistavan opetuksen lisäopetuksesta ja kuvaa sen opetussuunnitelman luvussa 5.6 paikallisesti päätettävät asiat, mikäli lisäopetusta järjestetään.

Valmistavan opetuksen lisäopetus on tarkoitettu ulkomailla syntyneille ulkomaalaistaustaisille oppilaille, joiden suomen tai ruotsin kielen taito ei perusopetukseen valmistavan opetuksen aikana ole kehittynyt riittäväksi perusopetuksessa opiskeluun. Lisäopetus kohdentuu erityisesti oppilaisiin, joilla on vähäinen aiempi koulunkäyntitausta tai jotka ovat siirtyneet suomalaisen koulujärjestelmän piiriin perusopetuksen loppuvaiheessa.

Sivistyslautakunta

26.5.2026

Lisäopetusta annetaan enintään yhden vuoden ajan ja se järjestetään osana perusopetusta. Perusopetuksessa järjestettävässä valmistavan opetuksen lisäopetuksessa oppilas etenee oman vuosiluokkansa tavoitteiden mukaisesti ja hänelle laaditaan opintojen tueksi suunnitelma.

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslakiin tehtyjen muutosten mukaisesti lisäopetukseen on osoitettu erillistä valtionrahoitusta. Lisäopetuksen rahoitus toteutetaan siirtymäaikana 1.8.–31.12.2026 sekä vuonna 2027 poikkeuksellisella rahoitusmallilla. Tänä aikana oppilaskohtainen yksikköhinta määräytyy valtion talousarviossa vahvistetun määrärahan ja perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilasmäärän perusteella. Vuodelle 2026 lisäopetukseen on talousarviossa varattu 20 279 000 euroa.

Vihdin perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelma sekä Vihdin perusopetuksen opetussuunnitelman luku 5.6 (paikallisesti päätettävät asiat) on päivitetty vastaamaan 1.8.2026 voimaan tulevia valtakunnallisia opetussuunnitelman perusteita ja niitä täsmentävää sääntelyä. Rakenteen selkeyttämiseksi valtakunnalliset perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelman perusteet on esitetty Vihdin perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelmassa luvuittain, ja kunkin luvun yhteyteen on liitetty Vihdin paikallinen täydennys.

Toimivalta

Vihdin kunnan hallintosääntö 24§ kohta 1.

Valmistelija

Kirsi Hyvämäki etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. p. 044 467 5239
Hanna Arvilommi etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 044 042 1563

Esittelijä

Sivistys- ja hyvinvointijohtaja Mari Haapanen

Ehdotus

Sivistyslautakunta päättää hyväksyä liitteenä olevat Vihdin perusopetuksen valmistavan opetuksen päivitetyn opetussuunnitelman sekä Vihdin perusopetuksen opetussuunnitelman luvun 5.6 perusopetuksessa järjestettävästä valmistavan opetuksen lisäopetuksesta. Päivitetyt suunnitelman tulevat voimaan 1.8.2026.

Päätös

Tiedoksi
Liitteet

Koulut

Liite 16 POV OPS 5.6. Perusopetukseen valmistavan opetuksen
lisäopetus Vihdissä

Sivistyslautakunta

26.5.2026

- Liite 17 POV OPS MUUTOKSET Vihdin perusopetukseen valmistavan opetuksen ops_paivitys_2025
- Liite 18 POV OPS PÄIVITETTY Vihdin perusopetukseen valmistavan opetuksen ops_paivitys_2025
- Liite 19 POV OPS OPH muutosmääräys perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelman perusteisiin 20151
- Liite 20 POV OPS Valmistava opetus_muutokset ops lukuun 5

Sivistyslautakunta

26.5.2026

36**Vihdin lukiokoulutuksen opetussuunnitelman luvun (2.2 Arvoperusta) paikallisen tarkennuksen päivittäminen uuden kuntastrategian mukaiseksi 1.8.2026 alkaen**

Sivistyslautakunta 26.5.2026

30/12.00.02/2025

Vihdin lukion opetussuunnitelmassa luvussa 2.2 Arvoperusta, on vanhaan strategiaan perustuvat Vihdin kunnan arvot. Vihdissä on hyväksytty (KV 23.3.2026 § 18) uusi kuntastrategia vuosille 2026-2033. Uudessa strategiassa on hyväksytty myös uudet Vihdin kunnan arvot:

Palveluhenkisyys

Kunnan työntekijät ja luottamushenkilöt ovat Vihdin kunnalla töissä kuntalaisia ja paikallisia yrityksiä varten. Olemme helposti lähestyttäviä ja tartumme ripeästi toimeen. Tarjoamme laadukkaita palveluita hyvällä asenteella.

Vastuullisuus

Toimintamme on avointa ja läpinäkyvää ja siten kuntalaisten arvioitavissa. Teemme niin kuin sanomme ja sanomme niin kuin teemme. Toimintamme on taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestävä.

Yhteisöllisyys

Toimimme yhteisöllisyyden alustana ja koko kunnan kehityksen mahdollistajana. Kanavoimme ja mahdollistamme erilaisten aktiivisten ryhmien toimintaa kuntamme kehittämiseksi. Edistämme yhteistä hyvää kunnan, kuntalaisten ja kolmannen sektorin yhteistyönä.

Rohkeus

Toimimme rohkeasti, luovasti ja ennakoivasti. Uskallamme kokeilla ja onnistua, mutta myös epäonnistua ja yrittää uudelleen. Rohkeudella luomme Vihdistä entistä elinvoimaisemman kunnan, joka erottuu kuntien välisessä kilpailussa edelläkävijänä.

Vihdin lukio päivittää luvun 2.2 paikalliseen opetussuunnitelmaansa uuden strategian mukaiset arvot astumaan voimaan 1.8.2026 alkaen.

Toimivalta

Vihdin kunnan hallintosäntö 24 § kohta 1.

Valmistelija

Kirsi Hyvämäki etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 044 467 5239
Hanna Arvilommi etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 044 0421563
Satu Nokelainen etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 044 042 1753

Sivistyslautakunta

26.5.2026

Esittelijä

Sivistys- ja hyvinvointijohtaja Mari Haapanen

Ehdotus

Sivistyslautakunta päättää hyväksyä Vihdin lukion opetussuunnitelman luvun 2.2 Arvopohja paikallisen osuuden arvot muutettavaksi vastaamaan Vihdin kuntastrategian 2026-2033 arvoja. Opetussuunnitelman päivitetty arvopohja otetaan käyttöön 1.8.2026 alkaen.

Päätös

Tiedoksi

Sivistyslautakunta

26.5.2026

37**Sivistyslautakunnan lausunto Etelä-Nummelan koulu- ja päiväkotikeskuksen elinkaarihankkeen laajennusoptiosta**

Sivistyslautakunta 26.5.2026

219/10.03.02.00/2026

Tekninen lautakunta päätti kokouksessaan 13.5.2026 § 34 pyytää sivistyslautakunnalta ja hyvinvointilautakunnalta lausunnot, käynnistetäänkö Etelä-Nummelan koulukeskuksen laajennusoption suunnittelu tarjouksen saamiseksi. Mikäli lautakunnat esittävät suunnittelun käynnistämistä, pyydetään samassa yhteydessä varmistamaan, mitkä olisivat laajennusoption tilojen keskeiset käyttötarkoitukset.

Sivistyslautakunta toteaa lausunnossaan, että Etelä-Nummelan koulukeskuksen laajennusoption suunnittelua ei käynnistetä. Perusteluina ovat lapsi- ja oppilasmäärän väheneminen koko Vihdin alueella. Vaikka suunnitelmat uusista asuntoalueista Nummelan alueelle toteutuisivat, päiväkotij- ja koulupaikkakapasiteetti tulee riittämään tulevaisuudessa. Etelä-Nummelan koulukeskuksen laajennusoptio oli alun perin varattu yläkoulua varten. Nummelanharjun ja Kuoppanummen koulun tilat riittävät Nummelan alueen yläkoululaisille jatkossa oppilasmäärän vähentyessä.

Toimivalta

Valmistelija

Mari Haapanen etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 050 537 3340

Esittelijä

Sivistys- ja hyvinvointijohtaja Mari Haapanen

Ehdotus

Sivistyslautakunta päättää antaa lausunnon, että Etelä-Nummelan koulukeskuksen laajennusoption suunnittelua ei käynnistetä.

Päätös

Tiedoksi

Tekninen lautakunta

Liitteet

Liite 21 Puitesopimus_allekirjoitusversio_20210428 (3668882_18)

Liite 22 LIITE 3 Laajennusoptio_20210428 (4080890_2)

Kunnanhallitus	§ 199	18.8.2025
Sivistyslautakunta	§ 33	2.9.2025
Sivistyslautakunta	§ 40	21.10.2025
Sivistyslautakunta	§ 55	25.11.2025
Sivistyslautakunta	§ 21	31.3.2026
Kunnanhallitus	§ 120	11.5.2026
Sivistyslautakunta		26.5.2026

38

Sivistyspalveluiden kehittäminen huomioiden toimintaympäristön muutokset

Kunnanhallitus 18.08.2025 § 199

Osana kunnanjohtajan vuotuisia kehityskeskusteluja kunnanhallituksen puheenjohtajisto on asettanut yhdeksi kunnanjohtajan vuoden 2025 tavoitteeksi sivistyspalveluiden kehittämisen huomioiden toimintaympäristön muutokset (KH 3.3.2025 § 63).

Vihdissä tulevina vuosina sivistyspalveluiden järjestämiseen vaikuttavat merkittäväällä tavalla lakimuutokset, kuten oppimisen tuen lakimuutos, mahdolliset valtion esittämät leikkaukset sekä yleinen lasten määrän kehitys. Lasten määrän osalta esimerkiksi vuonna 2024 lapsia syntyi Vihtiin 195 kappaletta ja syntyneiden lasten määrä alitti ensimmäistä kertaa 1990-luvulta lähtien tarkasteltuna 200 syntyneen lapsen rajan. Syntyneiden lasten määrä on hiljalleen vähentynyt vuoden 2010 jälkeen, jolloin lapsia syntyi Vihtiin vielä 401. Perusopetuksessakin lasten määrä on vähentynyt. Esimerkiksi Tilastokeskuksen tietojen mukaan 7-15-vuotiaita oli Vihdissä vuonna 2020 yhteensä 3 689. Tänä vuonna Tilastokeskuksen tietojen mukaan 7-15-vuotiaita on 3 182 ja määrän ennustetaan vähenevän tulevina vuosina. Vuonna 2030 Tilastokeskus ennustaa 7-15-vuotiaiden määrän putoavan 2 635 lapseen ja vuonna 2035 edelleen 2 455 lapseen.

Sivistyspalveluiden kehittämisen tueksi kunta on kilpailuttanut toimijaa, joka laatisi ehdotuksen kunnalle väestönkehitykseen pohjautuvasta palvelutarkastelusta sivistyspalveluissa. Selvityksessä huomioidaan väestökehityksen lisäksi muun muassa varhaiskasvatuksen ja opetuksen opinpolut, eri järjestämismuodot, olemassa olevat kiinteistöt ja niiden kunto, oppilaaksiottoalueet sekä pitkän aikavälin henkilöstösuunnittelu. Selvityksen ulkopuolelle on rajattu toisen asteen koulutus. Kilpailutuksen myötä toimijaksi valikoitui FCG Finnish Consulting Group Oy.

Sivistyspalvelut ovat Vihdin kunnan suurin palvelukeskus ja tehtävillä kehittämislinjauksilla on vaikutuksia kuntalaispalveluihin, henkilöstöön sekä kuntatalouteen. Selvitystyöhön on mahdollista asettaa erillinen poliittinen seurantaryhmä työlle, jolle raportoidaan tarkemmin työn etenemisestä. Viranhaltijoista selvitystyöhön osallistuvat kunnanjohtajan

Kunnanhallitus	§ 199	18.8.2025
Sivistyslautakunta	§ 33	2.9.2025
Sivistyslautakunta	§ 40	21.10.2025
Sivistyslautakunta	§ 55	25.11.2025
Sivistyslautakunta	§ 21	31.3.2026
Kunnanhallitus	§ 120	11.5.2026
Sivistyslautakunta		26.5.2026

lisäksi sivistys- ja hyvinvointijohtaja, opetuspäällikkö, varhaiskasvatuspäällikkö sekä talousjohtaja. Seurantaryhmässä käytävien keskustelujen on tarkoitus tukea myös yhteisen tilannekuvan muodostumista sivistyspalveluiden kehittämiseksi. FCG Finnish Consulting Group Oy:n selvitystyön on tarkoitus valmistua loppusyksystä 2025.

Valmistelija Erkki Eerola etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p.044 467 5231

Esittelijä Kunnanjohtaja Erkki Eerola

Ehdotus Kunnanhallitus nimeää seurantaryhmän sivistyspalveluiden kehittämistä ohjaavan työn tueksi.

Käsittely Keskustelun aikana Tapio Karjalainen teki Jussi Romsin ja Pasi Saarion kannattamana muutetun päätösesityksen niin, että kunnanhallitus ei nimeä seurantaryhmää, vaan kehittämistä ohjaavan työn tukeminen toteutetaan sivistyslautakunnan toimesta.

Kunnanhallitus hyväksyi muutetun päätösesityksen yksimielisesti.

Päätös Kunnanhallitus päätti yksimielisesti, että kunnanhallitus ei nimeä seurantaryhmää, vaan kehittämistä ohjaavan työn tukeminen toteutetaan sivistyslautakunnan toimesta.

Tiedoksi

Sivistyslautakunta 02.09.2025 § 33

Sivistyspalveluiden kehittämistä tukemaan kilpailutettu FCG Finnish Consulting Group Oy:n Eero Laesterä ja Raila Oksanen ovat valmistelleet kehittämistä tukevaa selvitystyötä. Selvitystyön pohjaksi on toimitettu varhaiskasvatuksen, opetuksen sekä tilahallinnon toimesta tarvittavia taustatietoja.

Hallituksen § 199 mukaisesti sivistyslautakunta nimettiin kehittämistä ohjaavaksi ja tukevaksi tahoksi, jolle raportoidaan tarkemmin työn etenemisestä.

Kunnanhallitus	§ 199	18.8.2025
Sivistyslautakunta	§ 33	2.9.2025
Sivistyslautakunta	§ 40	21.10.2025
Sivistyslautakunta	§ 55	25.11.2025
Sivistyslautakunta	§ 21	31.3.2026
Kunnanhallitus	§ 120	11.5.2026
Sivistyslautakunta		26.5.2026

Eero Laesterä (FCG Finnish Consulting Group Oy) tulee esittelemään selvitystyön tilannekatsausta lautakunnalle.

Valmistelija Sivistys- ja hyvinvointijohtaja Mari Haapanen

Esittelijä Sivistys- ja hyvinvointijohtaja Mari Haapanen

Ehdotus Sivistyslautakunta merkitsee tiedokseen sivistyspalveluiden kehittämistä tukemaan kilpailutetun FCG Finnish Consulting Group Oy:n Eero Laesterän antaman tilannekatsauksen.

Käsittely FCG:n Eero Laesterä saapui kokoukseen klo 17.56 esittelemään tilannekatsausta, ja poistui kokouksesta klo 19.18 ennen sivistyslautakunnan päätöksentekoa.
Tämä § 33 käsiteltiin § 20, jonka käsittely keskeytettiin ja jatkettiin § 33 käsittelyn jälkeen, välissä pykälänumerointia muuttamatta.

Päätös Sivistyslautakunta merkitsi tiedokseen sivistyspalveluiden kehittämistä tukemaan kilpailutetun FCG Finnish Consulting Group Oy:n Eero Laesterän antaman tilannekatsauksen.

Sivistyslautakunta 21.10.2025 § 40

Sivistyspalveluiden kehittämistä tukemaan kilpailutettu FCG Finnish Consulting Group Oy:n Eero Laesterä ja Raila Oksanen ovat valmistelleet kehittämistä tukevaa selvitystyötä. Selvitystyön pohjaksi on toimitettu varhaiskasvatuksen, opetuksen sekä tilahallinnon toimesta tarvittavia taustatietoja.

Hallituksen § 199 mukaisesti sivistyslautakunta nimettiin kehittämistä ohjaavaksi ja tukevaksi tahoksi, jolle raportoidaan tarkemmin työn etenemisestä.

Eero Laesterä (FCG Finnish Consulting Group Oy) on esitellyt aineistoa sivistyslautakunnalle 2.9. 2025 ja saanut esitellessä lautakunnalta ohajusta sekä linjaavia kysymyksiä.

Kunnanhallitus	§ 199	18.8.2025
Sivistyslautakunta	§ 33	2.9.2025
Sivistyslautakunta	§ 40	21.10.2025
Sivistyslautakunta	§ 55	25.11.2025
Sivistyslautakunta	§ 21	31.3.2026
Kunnanhallitus	§ 120	11.5.2026
Sivistyslautakunta		26.5.2026

Eero Laesterä ja Raila Oksanen (FCG Finnish Consulting Group Oy) tulevat esittelemään selvitystyön tilannekatsausta lautakunnalle 21.10.2025 kokoukseen.

Valmistelija Sivistys- ja hyvinvointijohtaja Mari Haapanen etunimi.sukunimi(at)vihti.fi 050 5373340
Opetuspäällikkö Kirsi Hyvämäki etunimi.sukunimi(at)vihti.fi 044 4675239
Varhaiskasvatuspäällikkö Taina Vainio etunimi.sukunimi(at)vihti.fi 044 467 5275
Tekninen johtaja Ville Könönen etunimi.sukunimi(at)vihti.fi 044 0421347

Esittelijä Sivistys- ja hyvinvointijohtaja Mari Haapanen

Ehdotus Sivistyslautakunta merkitsee tiedokseen sivistyspalveluiden kehittämistä tukemaan kilpailutetun FCG Finnish Consulting Group Oy:n Eero Laesterän ja Raila Oksasen antaman tilannekatsauksen.

Päätös Sivistyslautakunta merkitsi tiedokseen sivistyspalveluiden kehittämistä tukemaan kilpailutetun FCG Finnish Consulting Group Oy:n Eero Laesterän ja Raila Oksasen antaman tilannekatsauksen.

Tiedoksi

Sivistyslautakunta 25.11.2025 § 55

Sivistyspalveluiden kehittämistä tukemaan kilpailutetun FCG Finnish Consulting Group Oy:n Eero Laesterän ja Raila Oksasen valmisteleman selvityksen loppuraportti on luovutettu kunnalle 03112025 (oheisaineisto).

Opetuksen ja varhaiskasvatuksen palveluverkon kehittämisen prosessi jatkuu seuraavasti:

Kunnanhallituksen päätöksen 18.8.2025 § 199 mukaisesti sivistyspalveluiden kehittämistä ohjaavan työn tukeminen toteutetaan sivistyslautakunnan toimesta.

Palveluverkkoselvityksen perusteella on syytä päättää palveluverkkotyön etenemisestä, osallistamisesta sekä työtä ohjaavista kriteereistä.

Kunnanhallitus	§ 199	18.8.2025
Sivistyslautakunta	§ 33	2.9.2025
Sivistyslautakunta	§ 40	21.10.2025
Sivistyslautakunta	§ 55	25.11.2025
Sivistyslautakunta	§ 21	31.3.2026
Kunnanhallitus	§ 120	11.5.2026
Sivistyslautakunta		26.5.2026

Jatkotyöskentelyssä muodostetaan varsinainen palveluverkkosuunnitelma, jonka hyväksyy kunnanvaltuusto.

Palveluverkkosuunnitelman laadinnan yhteydessä valmistellaan ratkaisuvaihtoehdot ja niiden kustannuslaskelmat.

Palveluverkkosuunnitelman laadinnan koordinoinnista vastaa sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelukeskus. Palveluverkkosuunnitelman laadinnan yhteydessä toteutetaan myös tarvittavat vaikutusten ennakoarvioinnit.

Palveluverkkosuunnitelman valmistuttua asiassa suoritetaan hallintolain 41 § mukainen vaikutusmahdollisuuksien varaaminen ja suunnitelma asetetaan nähtäville. Vaikutusmahdollisuuksien käyttämiselle on varattava riittävä aika. Suunnitelman perusteella pyydetään myös tarvittavat lausunnot esimerkiksi lautakunnilta ja vaikuttamistoimielimiltä.

Kuntalaisten osallisuus ja lapsivaikutusten arviointi

Osana palveluverkon kehittämisprosessia huomioidaan kuntalaisten osallisuus ja mahdollisuus vaikuttaa päätöksentekoon. Palveluverkon kehittämisprosessi ja siihen liittyvä päätöksenteko toteutetaan niin avoimena kuin mahdollista. Kuntalaisille järjestetään kuulemistilaisuus, johon on etäosallistumismahdollisuus. Tilaisuus on luonteeltaan keskusteleva ja kuntalaiset saavat esittää kysymyksiä kunnan virkahenkilöille sekä päättäjille.

Palveluverkon kehittämisprosessissa on tärkeää toteuttaa lapsivaikutusten arviointi, sillä kehittämistoimet kohdistuvat laajasti vihtiläisiin lapsiin ja nuoriin. Lapsivaikutusten arvioinnin tekemistä perustelee Suomen lainsäädäntö (mm. Perustuslaki, Hallintolaki) sekä YK:n Lapsen oikeuksien sopimus, johon Suomi on sitoutunut. Lapsen oikeuksien sopimus velvoittaa kuntia huomioimaan ensisijaisesti lapsen edun lapsia koskevassa päätöksenteossa. YK:n Lapsen oikeuksien sopimuksen mukaisesti lapsilla tarkoitetaan kaikkia alle 18-vuotiaita.

Lapsivaikutusten arvioinnissa on huomioitava miten päätös vaikuttaa lasten ja nuorten terveyteen, turvallisuuteen ja kehitykseen. Eryistä huomiota on kiinnitettävä haavoittuvassa asemassa olevassa lapsiin ja nuoriin, kuten mm. vammaisiin lapsiin ja vähävaraisissa perheissä eläviin. Eryistä huomiota on myös kiinnitettävä koulukuljeutusoppilaisiin. Lisäksi

Kunnanhallitus	§ 199	18.8.2025
Sivistyslautakunta	§ 33	2.9.2025
Sivistyslautakunta	§ 40	21.10.2025
Sivistyslautakunta	§ 55	25.11.2025
Sivistyslautakunta	§ 21	31.3.2026
Kunnanhallitus	§ 120	11.5.2026
Sivistyslautakunta		26.5.2026

on huomioitava, millaisia vaikutuksia päätöksellä on vanhempiin ja lapsiperheiden arkeen.

Lapsivaikutusten arviointia varten perustetaan työryhmä, joka koostuu kunnan sivistys- ja hyvinvointijohtajasta, hallintojohtajasta, varhaiskasvatuspäälliköstä, opetuspäälliköstä, lapsiystävällinen kunta -koordinaattorista sekä muista mahdollisesti tarvittavista henkilöistä. Lisäksi selvitetään mahdollisuutta saada nuoria mukaan suunnittelemaan lapsivaikutusten arvioinnin tiedonkeruiden toteutusta.

Tilaisuudet ja tiedonkeruut

Tärkeä osa lapsivaikutusten arviointia on lasten, nuorten ja vanhempien näkemysten kerääminen ja osallisuuden varmistaminen. Koska palveluverkon kehittämisprosessi kohdistuu laajasti eri ikäisiin lapsiin ja nuoriin, tulee sen lapsivaikutusten arviointiin liittyvien osallistamismenetelmien suunnittelussa huomioida lasten ja nuorten ikä- ja kehitystaso. Lisäksi hyödynnetään jo olemassa olevaa tutkimus- ja viranomaistietoa sekä perustellaan huolellisesti, miten lasten etu on arvioitu valmistelussa ja miten palveluverkon kehittämisprosessi toteutetaan lasten edun kannalta parhaalla mahdollisella tavalla.

Alustavan suunnitelman mukaisesti lasten, nuorten ja vanhempien näkemysten keräämistä varten toteutetaan eri tyyppisiä tiedonkeruita. Lasten ja nuorten näkemyksiä tullaan keräämään eri ikä- ja kouluasteille soveltuvien menetelmin. Varhaiskasvatuksessa tiedonkeruu toteutetaan toiminnallisen tehtäväpaketin avulla, ja opetuksen puolella käytetään sekä toiminnallista tehtäväpakettia että sähköistä kyselyä. Lisäksi huomioidaan eri kieliryhmät ja toimintakyvyn rajoitteet, jotta tiedonkeruut ovat saavutettavia. Huoltajilta tullaan keräämään tietoa sähköisen kyselyn avulla.

Lisäksi henkilöstöä, vaikuttamistoimielimiä ja tarvittaessa muita sidosryhmiä tullaan kuulemaan toteutusvaiheessa laajasti.

Viestintä prosessin eri vaiheissa

Viestinnällä on lapsivaikutusten arvioinnissa keskeinen rooli ja sen on oltava riittävää valmisteluvaiheesta prosessin päättymiseen saakka. Kehittämisprosessin avoimuuden varmistamiseksi avataan oma sivu

Kunnanhallitus	§ 199	18.8.2025
Sivistyslautakunta	§ 33	2.9.2025
Sivistyslautakunta	§ 40	21.10.2025
Sivistyslautakunta	§ 55	25.11.2025
Sivistyslautakunta	§ 21	31.3.2026
Kunnanhallitus	§ 120	11.5.2026
Sivistyslautakunta		26.5.2026

kunnan verkkosivuille, jonne kootaan keskeiset tiedot palveluverkon kehittämisen eri vaiheista. Sivustolla julkaistaan myös tiedonkeruiden koosteet sekä muut prosessin etenemisen kannalta olennaiset materiaalit ja päivitykset.

Päätöksestä viestitään lapsille, huoltajille, kuntalaisille ja henkilöstölle. Prosessin päätteeksi järjestetään myös infotilaisuudet henkilöstölle ja huoltajille ja muille kuntalaisille.

Päätöksenteon jälkeen ennakoituja vaikutuksia on arvioitava sopivalla aikajänteellä ja selvitettävä, onko päätöksellä ollut vaikutuksia, joita ei etukäteen arvioitu.

Päätöksentekoprosessi

Päätöksentekoprosessin seuraavissa vaiheissa sivistyslautakunta tekee esityksen kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle palveluverkkosuunnitelman laatimisen sitovista periaatteista sekä aikataulusta. Valtuuston tehtyä päätös palveluverkkosuunnitelman laatimisesta, aikataulusta ja periaatteista, käynnistetään valmistelutyö ja ennakkovaikutusten arviointi annettujen reunaehtojen mukaisesti. Valmistellusta aineistosta pyydetään lausunnot tarvittavilta tahoilta ja asiaa käsitellään kunnan henkilöstön kanssa, minkä jälkeen suunnitelmasta laaditaan kunnanhallitukselle ja valtuustolle esitettävä esitys. Valtuuston lopullisen päätöksenteon jälkeen tulee varata aikaa tarvittavien yhteistoimintaneuvotteluiden käymiselle mahdollisten henkilöstöön vaikuttavien muutoksien toimeenpanemiseksi.

Valmistelija Mari Haapanen etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 050 5373340
Essi Piiröjärvi etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 040 168 5451
Taina Vainio etunimi.sukunimi(at)vihti.fi 044 467 5275
Kirsi Hyvämäki etunimi.sukunimi(at)vihti.fi 044 4675239
Anna Väre etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 040 185 6422

Esittelijä Sivistys- ja hyvinvointijohtaja Mari Haapanen

Ehdotus 1. Sivistyslautakunta merkitsee tiedokseen FCG laatiman Vihdin kunnan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkon kehittämisen

Kunnanhallitus	§ 199	18.8.2025
Sivistyslautakunta	§ 33	2.9.2025
Sivistyslautakunta	§ 40	21.10.2025
Sivistyslautakunta	§ 55	25.11.2025
Sivistyslautakunta	§ 21	31.3.2026
Kunnanhallitus	§ 120	11.5.2026
Sivistyslautakunta		26.5.2026

strategisen suunnitelman sekä siihen liittyvän prosessikuvauksen.

2. Sivistyslautakunta antaa keskustelun pohjalta lausuntonsa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle esitettäväksi palveluverkkosuunnitelmaa ohjaaviksi tavoitteiksi.

Käsittely

Keskustelun kuluessa Satu Mali teki Kaddi Taltsin kannattamana seuraavan muutosehdotuksen:

- 1. Sivistyslautakunta merkitsee tiedokseen FCG laatiman Vihdin kunnan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkon kehittämisen strategisen suunnitelman sekä siihen liittyvän prosessikuvauksen.*
- 2. Sivistyslautakunta antaa keskustelun pohjalta lausuntonsa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle esitettäväksi palveluverkkosuunnitelmaa ohjaaviksi tavoitteiksi. Sivistyslautakunta päättää aloittaa palveluverkkosuunnitelman laatimisen lapsivaikutusten arvioinnin jälkeen.*

Keskustelun kuluessa Petteri Lindfors, Susanna Tiirikaisen kannattamana, teki seuraavan esityksen asian palauttamisesta valmisteluun:

Kuntalain 37 § mukaan kuntastrategiassa tulee ottaa huomioon palvelujen järjestäminen ja tuottaminen. Vihdin kuntastrategian 2025 – 2033 työ on vasta käynnissä ja lähetetty lausuntokierrokselle lautakuntiin, jossa lausunnot tulee antaa 19.1.2026 mennessä.

Palveluverkkosuunnitelma on alisteinen kuntastrategialle, joka määrittää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteet.

Kuntastrategian ollessa edelleen kesken ja hyväksymättä sivistyslautakunta palauttaa asian valmisteluun. Se tuodaan uudelleen käsittelyyn kun kuntastrategia on hyväksytty valtuustossa.

Koska asiasta oli tehty esitys palauttamisesta valmisteluun, asiasta oli äänestettävä. Äänestys suoritettiin nimenhuutoäänestyksenä, jossa JAA oli esittelijän ehdotus, ja EI oli Lindforsin ehdotus asian palauttamisesta valmisteluun. JAA-ääniä annettiin 5 (Rauanmaa, Haukkamäki, Mali, Salin, Talts) ja EI-ääniä 8 (Hurme-Rintala, Kairajärvi, Lehikoinen, Lindfors, Olin, Siltala, Tiirikainen, Seppälä). Lindforsin ehdotus asian palauttamisesta valmisteluun voitti.

Sivistyslautakunta päätti palauttaa asian valmisteluun äänestyksen perusteella.

Kunnanhallitus	§ 199	18.8.2025
Sivistyslautakunta	§ 33	2.9.2025
Sivistyslautakunta	§ 40	21.10.2025
Sivistyslautakunta	§ 55	25.11.2025
Sivistyslautakunta	§ 21	31.3.2026
Kunnanhallitus	§ 120	11.5.2026
Sivistyslautakunta		26.5.2026

FCG:n selvitystyön perusteella tulee päättää varhaiskasvatuksen ja opetuksen toimintaympäristön kehittämistyön etenemisestä, osallistamisesta sekä työtä ohjaavista kriteereistä. Jatkotyöskentelyssä muodostetaan varsinainen toimintaympäristö- ja palveluverkkosuunnitelma, jonka hyväksyy kunnanvaltuusto.

Toimintaympäristön kehittämissuunnitelman laadinnan yhteydessä valmistellaan ratkaisuvaihtoehdot ja niiden kustannuslaskelmat huomioiden FCG:n loppuraportti sekä toimintaympäristön nykytila ja tulevaisuuden tarpeet. Suunnittelun koordinoinnista vastaa sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelukeskus. Laadinnan yhteydessä toteutetaan myös tarvittavat vaikutusten ennakoarvioinnit.

Kuntalaisten osallisuus ja lapsivaikutusten arviointi (LAVA)

Osana toimintaympäristön kehittämisprosessia varmistetaan kuntalaisten osallisuus ja mahdollisuus vaikuttaa päätöksentekoon. Prosessi toteutetaan mahdollisimman avoimesti. Kuntalaisille järjestetään kuulemistilaisuus, johon tarjotaan etäosallistumismahdollisuus. Tilaisuus on keskustelevalta, ja kuntalaisilla on mahdollisuus esittää kysymyksiä kunnan viranhaltijoille ja päättäjäille.

Kehittämistoimet kohdistuvat laajasti lapsiin ja nuoriin, minkä vuoksi lapsivaikutusten arviointi on keskeistä. Lapsivaikutusten arviointia perustelee Suomen lainsäädäntö (mm. perustuslaki ja hallintolaki) sekä YK:n lapsen oikeuksien sopimus, johon Suomi on sitoutunut. Lapsen etu on otettava ensisijaisesti huomioon lapsia koskevassa päätöksenteossa. Arvioinnissa huomioidaan vaikutukset lasten ja nuorten terveyteen, turvallisuuteen ja kehitykseen. Erityistä huomiota kiinnitetään haavoittuvassa asemassa oleviin lapsiin ja nuoriin (esim. vammaiset lapset, vähävaraiset perheet) sekä koulukuljetusoppilaisiin. Lisäksi arvioidaan vaikutuksia huoltajiin ja lapsiperheiden arkeen.

Lapsivaikutusten arviointia varten perustetaan työryhmä, johon kuuluvat kunnan sivistys- ja hyvinvointijohtaja, hallintojohtaja, varhaiskasvatuspäällikkö, opetuspäällikkö, tilahallinnon päällikkö, yhteisöasiantuntija sekä muut tarpeelliset asiantuntijat. Selvitetään mahdollisuus saada nuoria mukaan suunnittelemaan lapsivaikutusten arvioinnin tiedonkeruiden toteutusta.

Tilaisuudet, tiedonkeruut ja saavutettavuus

Kunnanhallitus	§ 199	18.8.2025
Sivistyslautakunta	§ 33	2.9.2025
Sivistyslautakunta	§ 40	21.10.2025
Sivistyslautakunta	§ 55	25.11.2025
Sivistyslautakunta	§ 21	31.3.2026
Kunnanhallitus	§ 120	11.5.2026
Sivistyslautakunta		26.5.2026

Lasten, nuorten ja vanhempien näkemysten kerääminen on olennainen osa LAVAA ja osallisuuden varmistamista. Osallistamismenetelmät suunnitellaan ikä- ja kehitystaso huomioiden. Hyödynnetään olemassa olevaa tutkimus- ja viranomaistietoa ja perustellaan, miten lasten etu on arvioitu valmistelussa ja miten palveluverkon kehittäminen toteutetaan lasten edun kannalta parhaalla tavalla.

Alustavasti:

- **Varhaiskasvatus:** toiminnallinen tehtäväpaketti.
- **Perusopetus/2. aste:** toiminnallinen tehtäväpaketti ja sähköinen kysely.
- **Huoltajat:** sähköinen kysely.
- Huomioidaan eri kieliryhmät ja toimintakyvyn rajoitteet, jotta tiedonkeruu on saavutettavaa.

Henkilöstöä, vaikuttamistoimielimiä ja muita sidosryhmiä kuullaan toteutusvaiheessa laajasti.

Viestintä prosessin eri vaiheissa

Viestintä on keskeistä valmisteluvaiheesta päätöksentekoon ja toimeenpanoon. Kehittämisen prosessin avoimuuden varmistamiseksi avataan kunnan verkkosivuille oma sivu, jonne kootaan keskeiset tiedot palveluverkon kehittämisen eri vaiheista. Sivustolla julkaistaan myös tiedonkeruiden koosteet sekä muut etenemisen kannalta olennaiset materiaalit ja päivitykset.

Päätöksestä viestitään lapsille, huoltajille, kuntalaisille ja henkilöstölle. Prosessin päätteeksi järjestetään infotilaisuudet henkilöstölle, huoltajille ja kuntalaisille. Päätöksenteon jälkeen ennakoituja vaikutuksia arvioidaan sovitulla aikajänteellä ja selvitetään mahdolliset ennalta arvioimattomat vaikutukset.

Päätöksentekoprosessi ja lainmukainen kuuleminen

Varhaiskasvatuksen ja opetuksen toimintaympäristön kehittämissuunnitelman valmistuttua asiassa varataan hallintolain 41 §:n mukaiset vaikutusmahdollisuudet ja suunnitelma asetetaan nähtäville. Vaikutusmahdollisuuksien käyttämiselle varataan riittävä aika. Suunnitelman perusteella pyydetään tarvittavat lausunnot (esim. lautakunnat ja vaikuttamistoimielimet).

Kunnanhallitus	§ 199	18.8.2025
Sivistyslautakunta	§ 33	2.9.2025
Sivistyslautakunta	§ 40	21.10.2025
Sivistyslautakunta	§ 55	25.11.2025
Sivistyslautakunta	§ 21	31.3.2026
Kunnanhallitus	§ 120	11.5.2026
Sivistyslautakunta		26.5.2026

Ensimmäisessä vaiheessa sivistyslautakunta tekee esityksen kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle kehittämissuunnitelman laatimisen sitovista periaatteista ja aikataulusta. Valtuuston päätöksen jälkeen käynnistetään valmistelu ja ennakoarvioinnit annettujen reunaehtojen mukaisesti. Lausuntojen jälkeen laaditaan kunnanhallitukselle ja valtuustolle esitys. Valtuuston lopullisen päätöksen jälkeen varataan aikaa tarvittaville yhteistoimintaneuvotteluille henkilöstövaikutusten mahdollisen toimeenpanon osalta.

Valmistelija Mari Haapanen etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 050 5373340
Essi Piiröjärvi etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 040 168 5451
Taina Vainio etunimi.sukunimi(at)vihti.fi 044 467 5275
Kirsi Hyvämäki etunimi.sukunimi(at)vihti.fi 044 4675239
Anna Väre etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 040 185 6422
Ville Könönen etunimi.sukunimi(at)vihti.fi,
Timo Tuomi etunimi.sukunimi(at)vihti.fi,

Esittelijä Sivistys- ja hyvinvointijohtaja Mari Haapanen

Ehdotus Sivistyslautakunta esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että se

1. Käynnistää varhaiskasvatuksen ja opetuksen toimintaympäristö- ja palveluverkkosuunnitelman laatimisen sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelukeskuksen koordinoimana FCG:n loppuraportin, toimintaympäristön nykytilan ja tulevaisuuden tarpeiden pohjalta.
2. Hyväksyä seuraavat suunnittelua ohjaavat periaatteet ja kriteerit:
 - Suunnitelman johtavana periaatteena on, että lasten ja nuorten yhdenvertainen kasvu, oppiminen ja hyvinvointi ovat toiminnan keskiössä.
 - Lapsi- ja oppilasmäärän laskiessa yhdistetään palveluja samoihin kiinteistöihin ja luovutaan tarpeettomiksi jääneistä kiinteistöistä, tavoitteena tehokas tilojen käyttö. Suunnitelman yhteydessä määritellään kehitettävät kiinteistöt, joiden osalta tehdään

Kunnanhallitus	§ 199	18.8.2025
Sivistyslautakunta	§ 33	2.9.2025
Sivistyslautakunta	§ 40	21.10.2025
Sivistyslautakunta	§ 55	25.11.2025
Sivistyslautakunta	§ 21	31.3.2026
Kunnanhallitus	§ 120	11.5.2026
Sivistyslautakunta		26.5.2026

suunnitelmat tilojen tehokkaampaan käyttöön esimerkiksi kolmannen sektorin yhteistyö huomioiden.

- Palveluverkko suunnitellaan siten, että sen avulla varmistetaan lapselle pedagogisesti ehyt ja yhtenäinen opinpolku ja opetussuunnitelman mukainen toiminta sekä resurssit.
- Esiopetuksen oppilaiden ryhmiä muodostettaessa otetaan huomioon lapsen tuleva lähikoulu edellyttäen, että esiopetusryhmän minimikoko 7 lasta ylittyy. Poikkeuksena on esiopetus integroidussa erityisryhmässä, jossa esioppilaiden määrä voi olla pienempi.
- Perusopetuksessa tavoitellaan minimissään 20 oppilaan ryhmäkokoja kaikissa kunnan yksiköissä.
- Perusopetuksessa koulujen suositeltu minimikoko on 40 lasta ja varhaiskasvatuksessa suositeltu minimikoko kaksi lapsiryhmää.
- Suunnittelun pohjalta päivitetään kunnan oppilaaksiottoalueet.
- Valmistelussa tulee huomioida palveluiden saavutettavuus sekä haavoittuvassa asemassa olevat lapset ja nuoret.
- Palveluverkkosuunnitelma laaditaan siten, että se tukee henkilöstön saatavuutta.
- Palveluverkkotyössä varmistetaan hallintolain mukaiset vaikuttamismahdollisuudet.

Lisäksi sivistyslautakunta päättää:

3. Hyväksyä viestinnän periaatteet: avataan kunnan verkkosivuille oma sivu prosessin läpinäkyvyyden varmistamiseksi; julkaistaan koosteet ja olennaiset materiaalit; järjestetään prosessin päätteeksi infotilaisuudet henkilöstölle, huoltajille ja kuntalaisille.

Käsittely

Keskustelun kuluessa Petteri Lindfors teki Anita Lehikoisen kannattamana seuraavan muutosehdotuksen:

Sivistyslautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle:

1) Käynnistää välittömästi kehityssuunnitelman "Varhaiskasvatuksen ja opetuksen toimintaympäristö ja palveluverkko vuonna 2033". Suunnittelu tehdään sivistyslautakunnan ohjauksessa yhteistyössä elinvoimalautakunnan (kasvuohjelma) ja teknisen lautakunnan (kiinteistöt) kanssa sisältäen palvelukeskusten aktiivisen yhteistyön

Kunnanhallitus	§ 199	18.8.2025
Sivistyslautakunta	§ 33	2.9.2025
Sivistyslautakunta	§ 40	21.10.2025
Sivistyslautakunta	§ 55	25.11.2025
Sivistyslautakunta	§ 21	31.3.2026
Kunnanhallitus	§ 120	11.5.2026
Sivistyslautakunta		26.5.2026

valmistelussa. Kehityssuunnitelman yhteydessä huomioidaan päivitettävät kasvuohjelma sekä strateginen yleiskaava.

2) Yhdistetään esittelijän ehdotuksen kohdat 2 ja 3

ja

3) lisätään kohta 3) ”Ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen mahdollisen yksityistämisen valmistelu käynnistetään välittömästi, ja sen vaikutukset arvioidaan sekä tuodaan sivistyslautakunnan käsiteltäväksi ennen vuoden 2027 talousarvion valmistelua”.

Keskustelun aikana Lindfors päivitti muutosehdotustaan seuraavasti:
Sivistyslautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle:

1) Käynnistää välittömästi kehityssuunnitelman ”Varhaiskasvatuksen ja opetuksen toimintaympäristö ja palveluverkko vuonna 2033”. Suunnittelu tehdään sivistyslautakunnan ohjauksessa yhteistyössä elinvoimalautakunnan (kasvuohjelma) ja teknisen lautakunnan (kiinteistöt) kanssa sisältäen palvelukeskusten aktiivisen yhteistyön valmistelussa. Kehityssuunnitelman yhteydessä huomioidaan päivitettävät kasvuohjelma sekä strateginen yleiskaava.

2) Sivistyslautakunta määrittää ja linjaa tarkemmat suunnittelua ja viestintää ohjaavat periaatteet, mikäli kunnanhallitus ja kunnanvaltuusto päättävät aloittaa kehityssuunnitelman laatimisen lautakunnan esityksen mukaisesti.

3) Ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen mahdollisen yksityistämisen valmistelu käynnistetään välittömästi, ja sen vaikutukset arvioidaan sekä tuodaan sivistyslautakunnan käsiteltäväksi ennen vuoden 2027 talousarvion hyväksymistä.

Keskustelun kuluessa Satu Mali teki Vilja Haukkamaan kannattamana muutosehdotuksen kohtaan 2 seuraavasti:

Kohtaan 2 ”tavoitellaan minimissään 20 oppilaan ryhmäkoko” lisätään seuraavaa:

Perusopetuksessa ryhmäkokojen ja yksikkökokojen alittaminen edellyttää erillistä pedagogista ja taloudellista perustelua.

Kunnanhallitus	§ 199	18.8.2025
Sivistyslautakunta	§ 33	2.9.2025
Sivistyslautakunta	§ 40	21.10.2025
Sivistyslautakunta	§ 55	25.11.2025
Sivistyslautakunta	§ 21	31.3.2026
Kunnanhallitus	§ 120	11.5.2026
Sivistyslautakunta		26.5.2026

Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Lindforsin ehdotus hyväksyä yksimielisesti. Koska ehdotusta ei voitu hyväksyä yksimielisesti, suoritettiin nimenhuutoäänestys kohdittain, jossa äänet jakaantuivat seuraavasti:

Kohta 1): Pohjaehdotus JAA, Lindforsin muutosehdotus EI. JAA-ääniä annettiin 5 (Rauanmaa, Haukkamäki, Mali, Salin, Talts) ja EI-ääniä 8 (Hurme-Rintala, Kairajärvi, Lehikoinen, Lindfors, Olin, Siltala, Tiirikainen, Seppälä).

Päätettiin Lindforsin muutosehdotuksen mukaisesti.

Koska kohtaan 2 oli tehty myös toinen muutosehdotus (Mali), lautakunta suoritti nimenhuutoäänestyksen, jossa JAA oli Malin ehdotus ja EI Lindforsin ehdotus (esittelijän ehdotuksen kohtien 2 ja 3 yhdistäminen). JAA-ääniä annettiin 5 (Rauanmaa, Haukkamäki, Mali, Salin, Talts) ja EI-ääniä 8 (Hurme-Rintala, Kairajärvi, Lehikoinen, Lindfors, Olin, Siltala, Tiirikainen, Seppälä).

Päätettiin Lindforsin muutosehdotuksen mukaisesti.

Kohta 2): Pohjaehdotus JAA, Lindforsin muutosehdotus EI. JAA-ääniä annettiin 5 (Rauanmaa, Haukkamäki, Mali, Salin, Talts) ja EI-ääniä 8 (Hurme-Rintala, Kairajärvi, Lehikoinen, Lindfors, Olin, Siltala, Tiirikainen, Seppälä).

Päätettiin Lindforsin muutosehdotuksen mukaisesti.

Kohta 3): Pohjaehdotus (ei lisätä Lindforsin ehdotuksen kohtaa 3 ruotsinkielisestä varhaiskasvatuksesta) JAA, Lindforsin esitys EI. JAA-ääniä annettiin 5 (Rauanmaa, Haukkamäki, Mali, Salin, Talts) ja EI-ääniä 8 (Hurme-Rintala, Kairajärvi, Lehikoinen, Lindfors, Olin, Siltala, Tiirikainen, Seppälä).

Päätettiin Lindforsin muutosehdotuksen mukaisesti.

Tämän pykälän käsittelyn aikana pidettiin neuvottelutauko klo 19.22-20.12.

Päätös

Sivistyslautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle:

1) Käynnistää välittömästi kehityssuunnitelman "Varhaiskasvatuksen ja

Kunnanhallitus	§ 199	18.8.2025
Sivistyslautakunta	§ 33	2.9.2025
Sivistyslautakunta	§ 40	21.10.2025
Sivistyslautakunta	§ 55	25.11.2025
Sivistyslautakunta	§ 21	31.3.2026
Kunnanhallitus	§ 120	11.5.2026
Sivistyslautakunta		26.5.2026

opetuksen toimintaympäristö ja palveluverkko vuonna 2033". Suunnittelu tehdään sivistyslautakunnan ohjauksessa yhteistyössä elinvoimalautakunnan (kasvuohjelma) ja teknisen lautakunnan (kiinteistöt) kanssa sisältäen palvelukeskusten aktiivisen yhteistyön valmistelussa. Kehityssuunnitelman yhteydessä huomioidaan päivitettävät kasvuohjelma sekä strateginen yleiskaava.

2) Sivistyslautakunta määrittää ja linjaa tarkemmat suunnittelua ja viestintää ohjaavat periaatteet, mikäli kunnanhallitus ja kunnanvaltuusto päättävät aloittaa kehityssuunnitelman laatimisen lautakunnan esityksen mukaisesti.

3) Ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen mahdollisen yksityistämisen valmistelu käynnistetään välittömästi, ja sen vaikutukset arvioidaan sekä tuodaan sivistyslautakunnan käsiteltäväksi ennen vuoden 2027 talousarvion hyväksymistä.

Tiedoksi kh

Pöytäkirjamerkintä Petteri Lindfors osallistui etänä kokoukseen 17:00 – 19:07 ja läsnä 19:07 alkaen

Kunnanhallitus 11.5.2026 § 120

Vihdissä sivistyspalveluiden järjestämiseen vaikuttaa merkittäväällä tavalla yleinen lasten määrän kehitys. Lasten määrän osalta esimerkiksi vuonna 2024 lapsia syntyi Vihtiin 195 kappaletta ja syntyneiden lasten määrä alitti ensimmäistä kertaa 1990-luvulta lähtien tarkasteltuna 200 syntyneen lapsen rajan. Vuonna 2025 lapsia syntyi Vihtiin 211, mutta syntyneiden lasten määrä on selkeästi hiljalleen vähentynyt vuoden 2010 jälkeen, jolloin lapsia syntyi Vihtiin vielä 401. Perusopetuksessakin lasten määrä on vähentynyt. Esimerkiksi vuonna 2020 tilastointipäivänä Vihdin alakouluissa oppilasmäärä oli 2 437 oppilasta ja oppilasmäärä on vähentynyt tähän hetkeen nähden 522 oppilaalla. Vähennys vastaa esimerkiksi käyttäen laskennallista 20 oppilaan minimiryhmäkokoja yhteensä 26 opetusryhmää. Oppilasmäärän laskemisen myötä myös opetusryhmien ryhmäkoot ovat

Kunnanhallitus	§ 199	18.8.2025
Sivistyslautakunta	§ 33	2.9.2025
Sivistyslautakunta	§ 40	21.10.2025
Sivistyslautakunta	§ 55	25.11.2025
Sivistyslautakunta	§ 21	31.3.2026
Kunnanhallitus	§ 120	11.5.2026
Sivistyslautakunta		26.5.2026

laskeneet selvästi alle tavoitetason. Ryhmäkokojen muutokset näkyvät niin pienissä kuin suurissa yksiköissä.

FCG:n raportin mukaan perusopetuslasten määrä vähenee seuraavan 10 vuoden aikana MDI:n väestöennusteiden mukaan vielä noin 800 lapsella eli laskennallisesti katsoen hyödyntäen 20 oppilaan minimikokoa noin 40 opetusryhmällä. Kouluissa vapaita opiskelupaikkoja on FCG:n arvioiden mukaan nyt 1390 ja vuosina 2031–2032 yhteensä 2 161.

Varhaiskasvatuksessa lasten syntyvyyden lasku on näkynyt jo varhaisemmassa vaiheessa ja FCG:n raportin mukaan vuoteen 2035 lapsiryhmien laskennallinen vähennystarve on nykyisillä ennusteilla alle 4 ryhmää. Varhaiskasvatuksen osalta paikkoja on käytössä 1201 ja vapaita laskennallisia lapsipaikkoja on tilojen osalta nyt 291.

Koulu- ja varhaiskasvatuksen ryhmien vähentämisen, ryhmäkokojen sekä oppilaaksiottoalueiden tarkastelun ja mahdollisen tilojen tiivistämisen lisäksi väljenevät tilat mahdollistavat valikoitujen kiinteistöjen kehittämisen monikäyttöisempään suuntaan hyödyntäen yhteistyötä muun muassa kolmannen sektorin kanssa.

Sivistys- ja hyvinvointipalvelut ovat Vihdin kunnan suurin palvelukeskus ja tehtävillä kehittämislinjauksilla on vaikutuksia kuntalaispalveluihin, henkilöstöön sekä kuntatalouteen.

Kuntatalouden näkökulmasta on odotettavissa, että tulevalla hallituskaudella valtion kiristynyt taloustilanne tulee heijastumaan kuntiin yhä suurempina leikkauksina rahoitukseen. Tämä korostaa jo nykytilanteessa tärkeää palveluiden kustannustehokkuutta. Kunnanvaltuusto on vuoden 2026 talousarviossa päättänyt strategisena tekona, että vuoden 2026 aikana valtuuston tulee päättää toimenpiteistä sivistyspalveluiden kehittämiseksi.

Valtuustoasiain neuvottelukunta on 13.4.2026 kokouksessaan käsitellyt sivistyspalveluiden kehittämistä. Parhaimpien ratkaisujen löytämiseksi ja poliittisen yhteisymmärryksen tukemiseksi neuvottelukunta on esittänyt erillistä työryhmää päätöksenteon tueksi. Kunnanhallitus on aiemmin 18.08.2025 § 199 nimennyt sivistyslautakunnan toimimaan sivistyspalveluiden kehittämistä ohjaavan työn tukena.

Kunnanhallitus	§ 199	18.8.2025
Sivistyslautakunta	§ 33	2.9.2025
Sivistyslautakunta	§ 40	21.10.2025
Sivistyslautakunta	§ 55	25.11.2025
Sivistyslautakunta	§ 21	31.3.2026
Kunnanhallitus	§ 120	11.5.2026
Sivistyslautakunta		26.5.2026

Toimivalta Hallintosääntö § 23

Valmistelija Erkki Eerola etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 044 467 5231

Esittelijä Kunnanjohtaja Erkki Eerola

Ehdotus Kunnanhallitus päättää

- 1) edellyttää, että sivistyslautakunta käynnistää välittömästi oppilaaksiottoalueiden päivittämisen. Tavoitteena on, että uudet oppilaaksiottoalueet ovat käytössä viimeistään 1.1.2027 alkaen.
- 2) edellyttää, että sivistyslautakunta koostaa koulukohtaisen listauksen toimenpiteistä laskeneiden ryhmäkokojen kasvattamiseksi lukuvuodelle 2026-2027 ja lukuvuodelle 2027-2028
- 3) nimetä sivistyslautakunnan valmistelemaan esityksen lasten määrän kehityksen edellyttämistä muutoksista opetuksen ja varhaiskasvatuksen palveluverkkoon sekä laatia tähän liittyen palveluverkon kehityssuunnitelman
- 4) että kohdan 3 osalta sivistyslautakunnan työskentelyä ohjaa valtuuston talousarviossa määrittelemä strategisen tavoitteen aikataulu, jonka mukaisesti vuoden 2026 aikana valtuuston tulee päättää toimenpiteistä sivistyspalveluiden kehittämiseksi.

Käsittely Mika Kukkula poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 18.41.

Eeva Hiila teki Ida Välimaan kannattamana keskustelun aikana muutetun päätösesityksen, jonka mukaan:

”Kunnanhallitus päättää

- 1) edellyttää, että sivistyslautakunta käynnistää välittömästi oppilaaksiottoalueiden päivittämisen niin, että kunnasta muodostetaan yksi oppilaaksiottoalue. Tavoitteena on, että uusi oppilaaksiottoalue ovat käytössä viimeistään 1.1.2027 alkaen.
- 2) toteaa selvitystyön Sivistyspalveluiden kehittäminen huomioiden toimintaympäristön muutokset valmistuneen ja

Kunnanhallitus	§ 199	18.8.2025
Sivistyslautakunta	§ 33	2.9.2025
Sivistyslautakunta	§ 40	21.10.2025
Sivistyslautakunta	§ 55	25.11.2025
Sivistyslautakunta	§ 21	31.3.2026
Kunnanhallitus	§ 120	11.5.2026
Sivistyslautakunta		26.5.2026

sivistyslautakunnan työn tukea ohjaavana ryhmänä päättyneen.

- 3) Valmistuneen FCG:n loppuraportin, toimintaympäristön nykytilan ja tulevaisuuden tarpeiden pohjalta kunnanhallitukselle tuodaan esitys lasten määrän kehityksen edellyttämistä muutoksista opetuksen ja varhaiskasvatuksen palveluverkkoon siten, että tarvittavat päätökset toimenpiteistä voidaan tehdä valtuustossa vuoden 2026 aikana.
- 4) Esityksen johtavana periaatteena on, että lasten ja nuorten yhdenvertainen kasvu, oppiminen ja hyvinvointi ovat toiminnan keskiössä. Palveluverkko suunnitellaan siten, että sen avulla varmistetaan lapselle pedagogisesti ehyt ja yhtenäinen opinpolku ja opetussuunnitelman mukainen toiminta sekä resurssit. Valmistelussa tulee huomioida palveluiden saavutettavuus sekä haavoittuvassa asemassa olevat lapset ja nuoret. Palveluverkkosuunnitelma laaditaan siten, että se tukee henkilöstön saatavuutta.

Lisäksi kunnanhallitus päättää:

- 5) Hyväksyä viestinnän periaatteet: avataan kunnan verkkosivuille oma sivu prosessin läpinäkyvyyden varmistamiseksi, julkaistaan koosteet ja olennaiset materiaalit ja järjestää prosessin päätteeksi infotilaisuudet henkilöstölle, huoltajille ja kuntalaisille.”

Tämän asiakohdan käsittelyn aikana pidettiin neuvottelutauko klo 18.41-18.55

Koska asiasta oli jätetty kunnanjohtajan päätösehdotuksesta poikkeava päätösesitys, oli muutosesityksestä äänestettävä. Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka ovat kunnanjohtajan päätösehdotuksen kannalla, äänestävät JAA ja he, jotka ovat muutetun päätösehdotuksen kannalla, äänestävät EI. Äänestysesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Äänestys suoritettiin nimenhuutoäänestyksenä. Äänestyksessä annettiin viisi JAA-ääntä (Pursiainen, Saario, Karjalainen, Rantanen, Sundberg) ja neljä EI-ääntä (Purje, Hiila, Roms, Välimaa). Kunnanhallitus päätti asian kunnanjohtajan päätösehdotuksen mukaisesti.

Kunnanhallitus	§ 199	18.8.2025
Sivistyslautakunta	§ 33	2.9.2025
Sivistyslautakunta	§ 40	21.10.2025
Sivistyslautakunta	§ 55	25.11.2025
Sivistyslautakunta	§ 21	31.3.2026
Kunnanhallitus	§ 120	11.5.2026
Sivistyslautakunta		26.5.2026

Päätös

Kunnanhallitus päätti

- 1) edellyttää, että sivistyslautakunta käynnistää välittömästi oppilaaksiottoalueiden päivittämisen. Tavoitteena on, että uudet oppilaaksiottoalueet ovat käytössä viimeistään 1.1.2027 alkaen.
- 2) edellyttää, että sivistyslautakunta koostaa koulukohtaisen listauksen toimenpiteistä laskeneiden ryhmäkokojen kasvattamiseksi lukuvuodelle 2026-2027 ja lukuvuodelle 2027-2028
- 3) nimetä sivistyslautakunnan valmistelemaan esityksen lasten määrän kehityksen edellyttämistä muutoksista opetuksen ja varhaiskasvatuksen palveluverkkoon sekä laatia tähän liittyen palveluverkon kehityssuunnitelman
- 4) että kohdan 3 osalta sivistyslautakunnan työskentelyä ohjaa valtuuston talousarviossa määrittelemä strategisen tavoitteen aikataulu, jonka mukaisesti vuoden 2026 aikana valtuuston tulee päättää toimenpiteistä sivistyspalveluiden kehittämiseksi.

Tiedoksi

Sivistyslautakunta 26.5.2026
339/00.01.03/2025

Kunnanhallitus on käsitellyt 11.5.2026 § 120 varhaiskasvatuksen ja opetuksen toimintaympäristöselvityksen tilannekuvaa ja antanut sivistyslautakunnalle tehtäväksi käynnistää välittömästi oppilaaksiottoalueiden päivittäminen siten, että uudet oppilaaksiottoalueet otetaan käyttöön viimeistään 1.1.2027.

Käytännössä tämä tarkoittaa, että 1.1.2027 alkaen kuntaan muuttavat tai kunnan sisällä osoitetta vaihtavat oppilaat ohjataan uuden oppilaaksiottoalueen mukaiseen kouluun. Kevään 2027 koulutulokkaat osoitetaan uusien oppilaaksiottoalueiden mukaisiin kouluihin. Syksyllä 2027 yläkoulunsa aloittavat 7. vuosiluokkien oppilaat osoitetaan uusien oppilaaksiottoalueiden mukaisiin kouluihin.

Kunnanhallitus	§ 199	18.8.2025
Sivistyslautakunta	§ 33	2.9.2025
Sivistyslautakunta	§ 40	21.10.2025
Sivistyslautakunta	§ 55	25.11.2025
Sivistyslautakunta	§ 21	31.3.2026
Kunnanhallitus	§ 120	11.5.2026
Sivistyslautakunta		26.5.2026

Lisäksi kunnanhallitus edellyttää, että sivistyslautakunta laatii koulukohtaisen listauksen toimenpiteistä ryhmäkokojen kasvattamiseksi lukuvuosille 2026–2027 ja 2027–2028.

Oppilasryhmien muodostaminen kouluissa tapahtuu huhti–toukokuussa. Lukuvuoden 2026–2027 osalta ryhmien muodostamista on jo valmisteltu, mutta tarkastelua voidaan täsmentää koko lukuvuoden ajan. Lautakunta käsittelee syyskuun 2026 kokouksessaan tarkemmin ryhmäkoot sekä niiden suunnitelmallisen muodostumisen lukuvuosien 2026–2028 aikana.

Kunnanhallitus edellyttää lisäksi, että varhaiskasvatuksen ja opetuksen osalta laaditaan palveluverkon kehittämissuunnitelma. Suunnitelma tulee aikatauluttaa siten, että se voidaan kytkeä talousarvion 2027 käsittelyyn ja saattaa kunnanvaltuuston päätettäväksi vuoden 2026 aikana.

Valmistelija Mari Haapanen etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 050 537 3340

Esittelijä Sivistys- ja hyvinvointijohtaja Mari Haapanen

Ehdotus

1. Sivistyslautakunta käynnistää välittömästi oppilaaksiottoalueiden päivittämisen niin, että uudet oppilaaksiottoalueet ovat käytössä viimeistään 1.1.2027 alkaen.
2. Sivistyslautakunta koostaa koulukohtaisen listauksen toimenpiteistä laskeneiden ryhmäkokojen kasvattamiseksi lukuvuodelle 2026-2027 ja lukuvuodelle 2027-2028
3. Sivistyslautakunta valmistelee esityksen lasten määrän kehityksen edellyttämistä muutoksista opetuksen ja varhaiskasvatuksen palveluverkkoon sekä laatii tähän liittyen palveluverkon kehityssuunnitelman talousarvion 2027 valmistelun yhteydessä.
4. Kohdan 3 osalta sivistyslautakunnan työskentelyä ohjaa valtuuston talousarviossa määrittelemä strategisen tavoitteen aikataulu, jonka mukaisesti vuoden 2026 aikana valtuuston tulee päättää toimenpiteistä sivistyspalveluiden kehittämiseksi.

Kunnanhallitus	§ 199	18.8.2025
Sivistyslautakunta	§ 33	2.9.2025
Sivistyslautakunta	§ 40	21.10.2025
Sivistyslautakunta	§ 55	25.11.2025
Sivistyslautakunta	§ 21	31.3.2026
Kunnanhallitus	§ 120	11.5.2026
Sivistyslautakunta		26.5.2026

Päätös

Tiedoksi

Oheismateriaali

(s) FCG Vihdin kunnan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkon kehittäminen 03112025
Sivistyspalveluiden toimintaympäristön kehittäminen_FCG